

LEADER

Pirityiset

Tervehdys Pirityisiltä!

Uusi rahoituskausi 2023-2027 on alkanut ja täällä Pirityisillä olemme innoissamme sen mukanaan tuomista mahdollisuuksista! Käynnistyneellä rahoituskaudella on mukana paljon viime kaudelta tuttua, mutta uusiakin rahoitusvälineitä saamme mukaan rahoitustarjontaamme. Varsinkin yritystukien puolella on tulossa uusia tukimahdollisuuksia sekä toimiville että alkaville ja sekä kokoaikaisille että osa-aikaisille yrittäjille yritystaipaleen eri vaiheissa.

Joudumme kuitenkin vielä hetken odottamaan rahoitushakujen avautumista. Parhaillaan on menossa yritys- ja hanketukien asetusten valmistelu. Asetukset saataneen voimaan huhtikuun alusta alkaen. Tukihaut aukeavat sitä mukaa, kun niitä saadaan asetusten mukaisina vietyä sähköisen tukihaun Hyrrä-järjestelmään. Pirityisten hallitus valmistelee kevään aikana Leader-ryhmäkohtaisia linjauksia rahoitusten myöntämiseen. Kaikista tukimuodoista yrityksille ja yhteisöille tiedotamme heti lisää, kun reunaehdot niille ovat selvät!

Nyt on kuitenkin hyvää aikaa valmistautua rahoituksen avautumiseen. Hankeidean kanssa kannattaa heti alkuvaiheessa olla yhteydessä Pirityisten työntekijöihin. Neuvomme mielellämme uuden kauden tukimuodoista ja opastamme hankkeen valmistelussa. Myös Suomi.fi:n valtuudet kannattaa hoitaa kuntoon hakemuksen jättämistä varten, mikäli niitä ei vielä ole hankittuna. Yhdistys tarvitsee valtuuksia monissa muissakin asioinneissa. Hanketta suunnittelevan on hyvä tutustua myös Pirityisten Juurista voimaa -strategiaan ja rahoitettavien hankkeiden valintakriteereihin.

Yhteistyöterveisin,

Krista Järvelä

toiminnanjohtaja

Uutiskirje

1/23

PIRITYISET VALITTU LEADER- RYHMÄKSI KAUDELLE 2023–2027

Maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt Leader-valintakomitean esityksen mukaan Leader-ryhmät ja niiden paikalliset kehittämissstrategiat sekä suuntaa antavat rahoituskehykset. Pirityisten toiminta Leader-ryhmänä ja maaseudun kehittäjänä jatkuu vahvana myös uudella ohjelmakaudella!

Julkinen rahoitus vuosille 2023–2027 on 3 645 000 euroa. Rahoituskehyksestä n. 2,7 miljoonaa euroa on myönnettävissä yritysten ja yhteisöjen erilaisiin investointi- ja kehittämishankkeisiin. Rahoituskehys on hieman suurempi kuin edellisellä kaudella, kun verrataan vuosittain käytettävissä olevaan rahoitukseen.

Pirityisten kehittämissstrategia ”Juurista voimaa” sai hyvät laatu-pisteet ja se arvioitiin maa- ja metsätalousministeriössä hyväksi, tasapainoiseksi, laadukkaaksi ja lämminhenkiseksi strategiaksi. Strategiaa valmisteltiin yhdessä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Strategia on muotoutunut paikallisten toimijoiden ehdotusten, ideoiden ja visioiden pohjalta.

”Laadukas strategia on yhteisen valmistelun tulos, joka ei olisi ollut mahdollista ilman alueen asukkaiden ja yhteisöjen aktiivista osallistumista”, kiittelee strategiaprosessia vetänyt vs. toiminnanjohtaja Krista Järvelä. ”Alueen asukkaiden ja toimijoiden aktivoiminen ja sitouttaminen yhteiseen kehittämiseen on jatkossakin keskeinen tavoite. Voimavarojen yhdistäminen on tärkeää unohtamatta yhteistyön tekemistä yli kylä-, alue- ja valtiorajojen.”

Strategian tavoitteena on parantaa alueen mikroyritysten toimintaedellytyksiä tukemalla uusien yritysten käynnistämistä ja kehittää jo olemassa olevien yritysten kilpailukykyä, kannattavuutta ja kansainvälistymistä. Strategian toimien tavoitteena on parantaa asumisviihtyvyyttä ja arjen sujuvuutta kehittämällä asumisympäristöä viihtyisäksi ja toimivaksi. Alueen asukkaiden kokemaa hyvinvointia edistetään yhteisöllisyyden, osallisuuden ja osaamisen lisäämisen kautta hyödyntäen luonnon, liikunnan ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia. Tavoitteena on myös lisätä ympäristötietoisuutta, hyödyntää ympäristöä ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla sekä parantaa ympäristön tilaa.

Nyt käynnistyvällä kaudella Suomessa toimii yhteensä 52 Leader-ryhmää. Leader-toimintaan julkista rahoitusta on yhteensä 230 miljoonaa euroa, josta EU:n osuus on 43 prosenttia, valtion osuus 37 prosenttia ja kuntien osuus 20 prosenttia.

JUURISTA VOIMAA

–PAIKALLINEN KEHITTÄMISSSTRATEGIA
VUOSILLE 2023-2027

Juurista Voimaa -strategian tavoitteena on elinvoimainen ja menestyvä alue, jonka hyvinvointi syntyy osaamisesta ja kasvaa yhteisöllisyydestä, kulttuurista ja yrittäjyydestä.

Juurista Voimaa -strategia lisätään kotisivuille piakkoin!

STRATEGIAN PAINOPISTEET:

Elinvoimaiset elinkeinot: Tavoitteena on tukea uusien yritysten käynnistämistä ja kehittää jo olemassa olevien yritysten kilpailukykyä, kannattavuutta ja kansainvälistymistä.

Inspiroiva kotiseutu: Tavoitteena on vahvistaa maaseudun elinvoimaa ja parantaa asuin- ja toimintaympäristöä viihtyisäksi ja toimivaksi.

Hyvinvoivat yhteisöt: Tavoitteena on parantaa alueen asukkaiden hyvinvointia yhteisöllisyyden, osallisuuden ja osaamisen lisäämisen kautta hyödyntäen luonnon, liikunnan ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia.

Ympäristöviisas maaseutu: Tavoitteena on lisätä ympäristötietoisuutta, hyödyntää ympäristöä ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla sekä parantaa ympäristön tilaa.

LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT:

Kestävä kehitys huomioidaan toimenpiteissä.

Nuoret mukana suunnittelemassa, tekemässä, kohderyhmänä.

Älykkäät kylät -ajattelu mukaan kehittämiseen.

Kansainvälisyys kotona ja maailmalla.

UUSI EU-OHJELMAKAUSI ON ALKANUT VIRALLISESTI 1.1.2023

Uuden kauden 2023–2027 rahoitushaut avautuvat alkusyksystä, kun uutta kautta koskeva kansallinen lain-säädäntö ja toimeenpano valmistuvat. Eri tukimuotojen haut alkavat eri aikoina. Tiedotamme tukien hakujen alkamisesta myöhemmin.

Pirityiset järjestää kevään aikana esittelytilaisuuksia uudesta strategiasta ja sen painopisteistä. Järjestämme lisäksi infotilaisuuksia tukimuodoista ja neuvomme hankkeiden suunnittelussa.

Uudella kaudella Maaseuturahaston hanketukea voi saada maaseudun kehittämistoimiin ja maaseudun mikroyritysten perustamiseen, kehittämiseen ja investointeihin.

Tukiin tulee uudistuksia, mutta paljon säilyy myös samana. Painotus ympäristö- ja ilmastoystävällisiin toimenpiteisiin näkyy kaikissa tuissa. Rahoitusta myönnetään hankkeisiin, jotka edistävät Juurista Voimaa –strategian toteutumista.

Pirityisten hallitus arvioi ja pisteyttää hankkeen strategianmukaisuuden valintakriteerien perusteella, arvio perustuu tukihakemukseen ja sen sisältämään hanke-suunnitelmaan.

Asiointi jatkossa täysin sähköistä

Vuodesta 2023 lähtien maaseudun kehittämistuet haetaan sähköisesti, eli tukia ei voi enää hakea paperilomakkeilla.

Hyrrä uudistuu

Maaseudun kehittämistukien asiointipalvelu Hyrrä uudistuu vuonna 2023 käyttöliittymältään ja toimintoiltaan. Uudistunutta Hyrrää on entistä helpompi käyttää eri laitteilla ja ohjeet on tuotu osaksi käyttöliittymää.

Katso video Hyrrä-asiointipalvelun uudistumisesta!

Pirityisten hallitus 2023

VARSAINAISET JÄSENET

Julkinen taho

Jukka Tuomiemi, Halsua
Lauri Laajala, Perho
Hannu Jyrkkä, Veteli

Yritykset ja yhteisöt

Noora Nyberg, Lestijärvi
Kyösti Sorvoja, Lohtaja
Marko Kivelä, Kälvä

Maaseudun asukkaat

Taija Korpi, Ullava
Jyrki Kangasvieri, Toholampi
Heli Siirilä, Kaustinen

VARAJÄSENET

Tarja Huopana, Perho
Matti Korhonen, Toholampi
Tarja Tuominen, Veteli

Sirpa Nevasaari, Lohtaja
Mauri Koivusalo, Kaustinen
Erkki Kuismin, Kälvä

Katja Hietapakka, Lestijärvi
Hanna Meriläinen, Ullava
Miina Aronen, Halsua

LEADER-RYHMÄT ALLEKIRJOITTIVAT SOPIMUKSET MMM:N JA RUOKAVIRASTON KANSSA

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen, Pirityisten hallituksen puheenjohtaja Marko Kivelä, ja toiminnanjohtaja Krista Järvelä sekä Ruokaviraston pääjohtaja Antti-Jussi Oikarinen allekirjoittamassa Pirityisten Leader-rahoitus sopimusta Säätytalolla 10.2.2023. Kuva: Satu Mali

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ja Leader-ryhmät allekirjoittivat sopimukset, jotka koskevat maaseudun paikallisten kehittämisstrategioiden toteuttamista. Sopimuksissa sovitaan ryhmien, ministeriön ja Ruokaviraston välisestä yhteistyöstä vuosille 2023–2027.

Kaikki Suomen 52 paikallista Leader-ryhmää allekirjoittivat oman sopimuksensa ohjelmakaudelle 2023–2027 Säätytalolla.

Leader Pirityisistä allekirjoittamistilaisuudessa olivat paikalla toiminnanjohtaja Krista Järvelä sekä hallituksen puheenjohtaja Marko Kivelä.

Leader-ryhmien sopimusten allekirjoittamistilaisuus Säätytalolla. Kuva: Satu Mali

KRISTA JÄRVELÄ ON VALITTU PIRITYISTEN TOIMINNANJOHTAJAKSI

Leader-ryhmä Pirityisten hallitus on valinnut yhdistyksen uudeksi toiminnanjohtajaksi tradenomi Krista Järvelän Kaustiselta. Toiminnanjohtajan tehtävään oli 6 hakijaa, joista haastatteluun kutsuttiin 3.

Krista Järvelä on aikaisemmin työskennellyt Pirityisten hankekoordinaattorina vuodesta ja toiminut toiminnanjohtajan sijaisena kevästä 2021 saakka. Pirityisten toiminnassa Järvelä on aiemmin ollut mukana vuodesta 2007 lähtien määräaikaisissa työsuhteissa sekä hallituksen jäsenenä.

– Otan tehtävän innolla vastaan, iloitsee Järvelä uudesta pestistään. Pirityiset ja Leader-toimintaan perustuva maaseudun kehittäminen ovat minulle sydämen asioita. Yhdistyksen historian, toiminnan ja verkoston tunteminen antavat hyvät valmiudet kehittää yhdistyksen toimintaa, sekä tehdä tuloksellista ja vaikuttavaa Leader-työtä alueella.

NUORTEN KANNUSTUSTUKI

Pirityiset haluaa tukea toiminta-alueensa nuorten mahdollisuuksia harrastaa ja toteuttaa unelmiaan. Nuorten kannustustuella halutaan tukea esimerkiksi nuoren harrastus- tai muuta aktiivista toimintaa.

Kannustustuen saajan on oltava Pirityisten toiminta-alueella asuva 13–18-vuotias nuori (yksityinen henkilö). Kannustustuen hakijana voi toimia aikuinen nuoren puolesta (esimerkiksi opettaja, harrastusseuran vetäjä tai muu nuoren ja hänen taustansa tunteva henkilö) tai nuori itse.

Tuki on haettavissa 1.1.–31.3.2023.
Lue lisää ja jätä hakemus:

**TULEVIA
TAPAHTUMIA**

Juurista Voimaa -strategian esittely
TI 28.3. klo 14–15 ja KE 29.3. klo 18–19, TEAMS

TI 28.3. klo 18–19 Avoimet kylät
-paikallinen info- ja ideointitilaisuus, TEAMS
järj. Keskipohjalaiset kylät ry & Pirityiset

Lisätietoa tapahtumista löydät kotisivuiltamme
tapahtumat-osiosta!

Tulossa kuntakierros Leader-rahoituksesta,
seuraa ilmoittelua! @pirityiset

Pirityisten kaverikirja

Nimeni on:

Krista

Asun:

Kaustisella Järvelän kylässä

Lempiharrastukseni on:

Luonnossa liikkuminen, valokuvaus sekä pelimannihommat

Pienenä olin varma, että minusta tulee isona:

Eläinlääkäri tai ratsastuksenopettaja

Mutta isona minusta tulikin:

Maaseudun kehittäjä / toiminnanjohtaja ja valokuvaaja

Maaseudun kehittämistyössä parasta on:

Työskentely aktiivisten ja idearikkaiden ihmisten parissa. Innostaa, kannustaa, mahdollistaa, tukea ja rahoittaa.

Terveiseni alueen asukkaille:

Uskaltakaa yrittää, maaseudulla on mahdollisuuksia!

OHJELMAKAUDEN ONNISTUJAT

Pirityiset, Aktion Österbotten, Yhyres sekä Pohjanmaan ELY-keskus järjestivät yhdessä Ohjelmakauden onnistujat risteilyn Uumajaan Aurora Botnialla 11.2.2023. Tapahtumassa juhlistettiin mennyttä maaseutuohjelman ohjelmakautta sekä avattiin komeasti uusi rahoituskausi.

Menomatalla kuultiin mielenkiintoisia puheenvuoroja uudesta rahoituskaudesta ja sen tuomista mahdollisuuksista. Puhujina toimivat Pohjanmaan ELY-keskuksen Karin Kainlauri, Petri Svanbäck, Sirkku Waclin sekä Matias Smeds, Suomen Kylät ry:n toiminnanjohtaja Aleksi Koivisto, Ruokaviraston maaseutuverkostopalveluiden Ann-Sofi Backgren sekä Aktion Österbottenin toiminnanjohtaja Mathias Högbäck.

Uumajaan saavuttuamme linja-autot kuljettivat meidät Mötesplats Stöckelle, 2500 neliömetrin kokoiseen vapaa-ajan rakennukseen ja kohtaamispaikkaan. Mötesplats Stöcke on syntynyt ruohonjuuritason aloitteen ja maaseudun kehittämishankkeen tuloksena Stöcken kylään, joka sijaitsee Uumajan ulkopuolella. Mötesplats Stöcken tarkoituksena on innostaa, rohkaista ja tehdä liikkumisesta osa arkea. Koko rakennus- ja ulkoympäristö on suunniteltu edistämään spontaania liikkumista ja aktiivisuutta, rakennuksen liikunnallisuuden suunnittelussa on otettu mukaan Stöcken lapset. Rakennuksen sisältä löytyi mm. seinäkiipeilyratoja, putkiliukumäki alakertaan, kunto- ja liikuntasalit sekä innovaatiotila. Kestävyys oli huomioitu mm. hankkimalla kaikki ravintolan ja innovaatiotilan kalusteet käytettyinä.

Päättäneen ohjelmakauden tuloksien ja ihmisten esiin tuomiseksi hankkeiden takaa, järjestimme osana risteilyä hankekilpailun. Leader-ryhmien hankkeet kilpailivat keskenään kolmessa kategoriassa, jokaisella ryhmällä oli omat ehdokkaansa näissä kategorioissa. Pirityisten hankelippua saivat kantaa kauden maukkaain mesi -ehdokkaana Harrin Kaiutin Toholamilta, Kauden pölyttäjä -ehdokkaana Hevosten Keski-Pohjanmaa (KPEDU) sekä Kauden kuningatar -ehdokkaana Lastenkulttuurikeskus Lykky (Kansanmusiikki-instituutti). Menomatalla kaikki hankefinalistit esiteltiin lyhyiden videoiden avulla ja paluumatkalla julistettiin voittajat, jotka tällä kertaa tulivat kaikki Pohjanmaan puolelta.

Risteily tarjosi osallistujille uutta tietoa rahoituskaudesta, mahdollisuuden verkostoitua sekä nauttia saaristolaispöydän herkuista ja juhlia yhdessä kaikkea sitä, mitä maaseutuohjelman avulla on saavutettu!

PIRITYISTEN TALVIPÄIVÄ

Kaikkien yhteistä Talvipäivää vietettiin yhdessä Ullavan Ylikylän Nuorisoseuran sekä Keski-pohjalaiset Kylät ry:n kanssa Ullavan Rahkosessa Sunnuntaina 19.2.2023.

Keli oli talvinen ja tunnelma mukava, lämmin mehu ja makkara houkuttelivat paikalle väkeä kauempaakin. Keskipohjalaisten kylien järjestämä kyläpallo nousi suureen suosioon, välillä pallonheittoon jonotettiin urakalla. Kävijöitä tapahtumassa oli päivän aikana n. 80.

Talvipäivä järjestetään vuosittain Pirityisten rahoittamassa kohteessa yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Rahkosen harjuun on Pirityisten rahoittamana rakennettu talkoovoimin mm. grillikota ja kuntoportaat. Tänä vuonna järjestetty talvipäivä oli järjestyksessään toinen. Vuonna 2022 Talvipäivä järjestettiin Halsualla Meriläisen montulla, johon Leader Pirityiset on rahoittanut mm. esteettömän laavun ja kuntoportaat.

Harri Isoniemi, Harrin Kaiutin. Kuva:

Hevosten Keski-Pohjanmaa, KPEDU. Kuva:

Lastenkulttuurikeskus Lykky, Kansanmusiikki-instituutti. Kuva:

Talvipäivän tunnelmia.

IDEASTA HANKKEEKSI

Vaikka hakujen aukemiseen ei ole vielä antaa tarkkaa ajankohtaa, nyt on hyvä alkaa jo miettimään tulevia hankkeita!

Ajantasaisimman tiedot hakujen alkamisesta löydät kotisivuiltamme sekä sosiaalisen median kanavistamme.

Ota rohkeasti yhteyttä, olemme mielellämme apunasi jo hankkeen suunnitteluvaiheessa!

Kotisivut

Instagram

Facebook

